

УДК 81-115: 81'367.7:81'44: 811.161.2 + 811.133.1
 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-3-22>

Юлія ХОРОБЧУК,

orcid.org/0000-0002-2057-5501

студентка IV курсу факультету іноземних мов

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

(Івано-Франківськ, Україна) *yuliakhorbchuk@gmail.com*

СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФРАНЦУЗЬКОГО GERUNDІЯ: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ МАРКА ЛЕВІ «UNE FILLE COMME ELLE»)

Наукову роботу присвячено дослідженню французького герундія як унікальної безособової форми дієслова з проєкцією на його українські відповідники у художньому творі Марка Леві «Une fille comme elle» та у його літературному перекладі К. Пітик «Така, як ти». Увагу зосереджено на пошуку еквівалентів французького герундія в українській мові та способі їх перекладу. У широкому розумінні проаналізовано особливості перекладу французького герундія українською мовою, а також визначено міжмовні порівняння семантико-синтаксичних та структурних перекладацьких трансформацій, що дало змогу з'ясувати й систематизувати типові та своєрідні лінгвальні процеси.

За допомогою кількісного аналізу визначено частотні характеристики досліджуваної мовної категорії. Матеріал розвідки містить 285 одиниць французького герундія та, відповідно, 285 одиниць його перекладу, тобто еквівалентів. Результати дослідження підтвердили гіпотезу, що продуктивність зіставляваних конструкцій у двох досліджуваних мовах різна.

Визначено спільні та відмінні ознаки. Виокремлено основні групи еквівалентів, а саме: а) абсолютні еквіваленти (дієприслівника недоконаного виду та доконаного виду, які є ідентичними за структурою та змістом або мають спільні риси та функції в різних мовах); б) часткові еквіваленти (дієслово теперішнього часу та минулого часу, котрі представляють лише частину інформації слова вихідної мови, яке лише частково збігається із семантичним полем вихідної лексеми); в) умовні (підрядне реченням часу, прислівник, редуція, які не мають еквівалентного перекладу). Визначено, що адекватність та еквівалентність перекладу французького герундія українською мовою досягаються за умови застосування перекладацьких трансформацій. Найпродуктивнішими видами перекладацької трансформації, якими перекладено герундій, є нульова та заміна. Аналіз фактичного матеріалу підтвердив, що українська семантика еквівалентів французького герундія продуктивніша. За аналізом роману Марка Леві «Une fille comme elle» та його художнього перекладу К. Пітик «Така, як ти» визначено, що найпродуктивнішим еквівалентом французького герундія в українській мові є дієприслівник недоконаного виду.

Ключові слова: французький герундій, трансформація, український еквівалент, доконаний вид, недоконаний вид.

Yuliia KHOROBCHUK,

orcid.org/0000-0002-2057-5501

4th year Student at the Faculty of Foreign Languages

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

(Ivano-Frankivsk, Ukraine) *yuliakhorbchuk@gmail.com*

SEMANTIC AND SYNTACTIC POTENTIAL OF THE FRENCH GERUND: TRANSLATION ASPECT (BASED ON THE WORK «UNE FILLE COMME ELLE» BY MARK LEVY)

The article scientific work in question deals with exploring the French gerund as a unique impersonal form of the verb with projection for its Ukrainian equivalents in the work of Mark Levy «Une fille comme elle» and in its literary translation by K. Pityk «Taka yak ty». Attention is focused on finding equivalents of the French gerund in Ukrainian, and on pointing out the translation variety. The peculiarities of the translation of the French gerund into Ukrainian are analyzed in a broad sense, as well as interlingual comparisons of semantic-syntactic and structural translation transformations are determined, which allowed to clarify and systematize all typical and peculiar linguistic processes.

The frequency characteristics of the constructions under discussion have been identified with the help of the quantitative analysis. The material includes 285 units of the French gerund and 285 units of its translation (their Ukrainian equivalents). The results of the study confirmed the hypothesis that the performance of compared constructions in both investigated languages is different.

The common and different features have been identified. The main groups of equivalents are distinguished: a) absolute equivalents (adverbial participle perfect form, and imperfect form, which are identical in structure and content and have common features and functions in different languages); b) partial equivalents (present simple and past simple, which represent only part of the information of the source language word, and only partially coincides with the semantic field of the original token); c) conditional equivalents (contract sentence, adverb, reduction, which do not have an equivalent translation). It is determined that the adequacy and equivalence of the translation of the French gerund in the Ukrainian language is achieved under the condition of the application of translation transformations. The most productive types of translation transformation by which the gerund is translated are zero and replacement ones. The analysis of the factual material confirmed that the Ukrainian semantics of the equivalents of the French gerund is more productive. According to the analysis of Mark Levy's novel «Une fille comme elle» and its literary translation by K. Pityk «Taka yak ty», it has been determined that the most productive equivalent of the French gerund in Ukrainian is the adverbial participle perfect form.

Key words: French gerund, transformation, Ukrainian equivalent, perfect form, imperfect form.

Постановка проблеми. Проблематика уви-разнення винятковостей та універсальї перекладу французького герундія українською мовою не втрачає своєї актуальності та залишається дискусійною й сьогодні. Міжмовне порівняння семантико-синтаксичних та структурних перекладацьких трансформацій дає змогу з'ясувати й систематизувати типові та своєрідні процеси лінгвістичного статусу, а пропонуване дослідження розширює ракурс сучасних перекладацьких компаративних досліджень, а також відкриває нові перспективи у вивченні французького герундія.

Аналіз досліджень. Французький герундій як об'єкт дослідження широко репрезентовано у працях В. Григоренко, який описує герундій як такий, що позначає логічні відносини, зокрема семантику умови (передумови), причини, наслідку, таксису (Григоренко, 2011: 148). На матеріалі франкомовного дискурсу О. Алмуа виокремлює таку функцію французького герундія, як обставина часу. Ґрунтовно окреслено умови функціонування французького герундія й у працях М. Ковбанюк, яка розглядає представлену мовну категорію у ролі вторинного предиката простого неелементарного речення (Алмуа, 1981: 250; Ковбанюк, 2018: 149).

Мета статті – встановлення семантико-синтаксичного перекладацького потенціалу французького герундія на матеріалі оригінального та перекладеного українською мовою художнього твору. Мета дослідження визначає необхідність вирішення конкретних завдань: 1) виокремити й диференціювати продуктивні українські еквіваленти французького герундія та окреслити способи їх перекладу; 2) визначити продуктивні види перекладацьких трансформацій. Об'єкт дослідження – французький герундій як нефінітна форма дієслова, його властивості, функціонування в реченні, відтворення українською мовою. Предмет дослідження – семантико-синтаксична специфіка та способи перекладу герундія з французької на українську мову.

Виклад основного матеріалу. Французький герундій у сучасному мовознавстві представлено, по-перше, як безособову форму дієслова, яка позначає другорядну дію (вторинну), а по-друге, як таку, яка супроводжує головну (первинну). Герундій характеризується первинними та вторинними функціями, а також залежний від суб'єкта та предиката речення (Ковбанюк, 2015: 47). Адекватність та еквівалентність відтворення французького герундія українською мовою досягається використанням перекладацьких трансформацій. Вони ж дають змогу зберегти призначену інформацію для читача та репрезентують текст як зрозумілий. До найпродуктивніших синтаксичних трансформацій зараховано такі: нульову, заміну, трансформацію синтаксичних конструкцій та перестановку (Григоренко, 2011: 121).

За аналізом твору Марка Леві «Une fille comme elle» (усього 285 од./100%) визначено, що (рис. 1), що найпродуктивнішу групу формують абсолютні еквіваленти (**група I**), де еквівалентом французького герундія виступає український дієприслівник, який співвідноситься з досліджуваною категорією й виконує семантичні функції дієприслівника недоконаного виду (140 од. /49,1%) та доконаного виду (67 од. /49,1%).

Категорії виду, перехідності/неперехідності, стану, дієслівне керування визначено як базові дієслівні ознаки дієприслівника та герундія. До прислівникових показників зараховано залежність вербоїдів від дієслова-присудка, а також синтаксичну функцію обставини. Значення виду, яке підкреслює значення одночасності чи попередності основній дії, формально виражається у французького герундія відповідно простою чи складною формою, а в українського дієприслівника – через форми недоконаного або доконаного виду теперішнього чи минулого часу (Ковбанюк, 2018: 47).

Однією з конгруентних рис дієприслівника і герундія є їхня семантика вираження додаткової дії. Варто зауважити, що якщо французький герун-

дій продуктивний у вираженні часового значення одночасності дій, український дієприслівник здатен репродувати попередність або наступність відносно основної дії (Ковбанюк, 2019: 47). Другою спільною рисою є функції дієприслівника і герундія щодо вираження обставинного значення умови, часу, причини та способу дії тощо.

Водночас спільним для еквівалентів недоконаного процесу є семантична тотожність, коли дія починається такими ознаками, як неперервність, необмеженість у часі, немаркованість завершеності, повторюваність, наприклад: фр.: *Il m'arrive le soir en m'endormant de revoir son visage* (Леві, 2018) 'Часом, засинаючи ввечері, я знову бачу її обличчя' (Леві, 2019) (дієприслівник *засинаючи* та герундій *en m'endormant* маркують неперервність дії).

У французькій та українській мовах недоконаний процес завбачує одночасність реалізації семантико-синтаксичних дій і відсутність інтервалу щодо первинної та вторинної дії (Ковбанюк, 2015: 47), наприклад: фр.: *Non, répondit Sam en se touchant le crane* (Леві, 2018); 'Hi, – відповів Сем, торкаючись своєї голови' (Леві, 2019) (відповів (первинна дія) – відсутність інтервалу – торкаючись (вторинна дія); Сем відповідав і в цей момент він торкався своєї голови).

Український дієприслівник недоконаного виду, який є еквівалентом французького герундія, превалює додаткову інформацію, а саме (табл. 1): а) про емоційний стан суб'єкта, наприклад: фр.: *Mlle Chloé l'attend devant la grille, elle le salue en souriant...* (Леві, 2018); 'Міс Хлоя чекає біля ґратки і, всміхаючись, вітає його ...' (Леві,

2019) (*усміхаючись* описує емоційний позитивний стан суб'єкта); б) про темпоральне значення, коли йдеться про рух та переміщення суб'єкта у просторі, наприклад: фр.: *En longeant les grilles de Washington Square Park, il entendit une mélodie* (Леві, 2018); 'Крокуючи вздовж огорожі парку Вашингтон-сквер, він почув мелодію' (Леві, 2019) (*крокуючи вздовж* показує напрям руху суб'єкта); в) про зорову, мовленнєву, інтелектуальну, слухову активність та діяльність суб'єкта, наприклад: фр.: *Tu lui ressembles beaucoup, soupira Lali, en le regardant* (Леві, 2018); 'Ти дуже на нього схожий, зітхнула Лалі, дивлячись на гостя' (Леві, 2019) (зорова діяльність); г) про фізичні дії суб'єкта, наприклад: фр.: *J'ai peut-être oublié de te dire que j'ai reçu un appel de Mumbai, mentionna-t-elle en le resservant* (Леві, 2018); 'Може, я забула тобі сказати, але мені телефонували з Мумбаї, промовила вона, накладаючи чоловікові ще одну порцію' (Леві, 2019) (додаткова фізична активність).

У мовознавчій царині доконаний процес висвітлено як граничний і динамічний водночас, доміантними рисами якого виступають завершеність дії, її результативність, а також відокремленість від іншої дії. Між первинною та вторинною діями набуває значення незначний семантичний інтервал (Ковбанюк, 2015: 48), наприклад: фр.: *Il la salue en soulevant sa casquette et retourna derrière son comptoir* (Леві, 2018); 'Знявши картуза, попрощався з нею і повернувся за бюро' (Леві, 2019) (семантичний інтервал між діями).

Дієприслівник доконаного процесу характеризує (табл. 2): а) рух та переміщення суб'єкта, наприклад: фр.: *Je me charge du taxi, proposa Sanji*

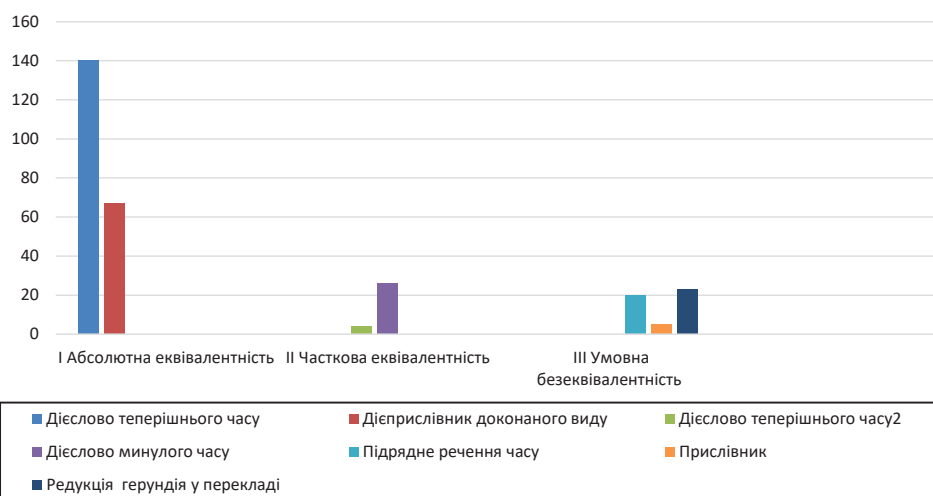

Рис. 1. Результати кількісних підрахунків еквівалентності французького герундія на матеріалі художнього твору Марка Леві «Une fille comme elle»

Таблиця 1

Порівняння французького герундія та українського дієприслівника недоконаного виду

РЕПРЕЗЕНТОВАНА ІНФОРМАЦІЯ	ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕРУНДІЙ	УКРАЇНСЬКИЙ ДІЄПРИСЛІВНИК НЕДОКОНАНОГО ВИДУ
а) стан суб'єкта	+	+
б) темпоральне значення	+	+
в) зорова, мовленнєва, інтелектуальна, слухова активність та діяльність	+	+
г) фізична дії суб'єкта	+	+

Таблиця 2

Порівняння французького герундія та українського дієприслівника доконаного виду

РЕПРЕЗЕНТОВАНА ІНФОРМАЦІЯ	ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕРУНДІЙ	УКРАЇНСЬКИЙ ДІЄПРИСЛІВНИК ДОКОНАНОГО ВИДУ
а) рух та переміщення суб'єкта	+	+
б) фізична активність та фізична діяльність суб'єкта	+	+
в) мовленнєва, слухова, зорова діяльність суб'єкта	+	+

en s'approchant de son oncle... (Леві, 2018); 'Я займаюся таксі, – запропонував Санджай, **підійшовши до дядька**' (Леві, 2019) (рух суб'єкта); б) фізичну активність та фізичну діяльність суб'єкта, наприклад: фр.: *Il ne lui proposa pas de s'asseoir, pire encore, il lui tourna le dos en pivotant son fauteuil vers la baie vitrée qui surplombait Washington Square Park* (Леві, 2018); 'Він не запропонував Сему сісти, ба навіть гірше: сам умотивувався до нього спиною, **повернувши крісло до скляної стіни, що виходила на парк Вашингтон-сквер**' (Леві, 2019) (описано фізичну діяльність суб'єкта); в) мовленнєву, слухову, зорову діяльність суб'єкта, наприклад: фр.: *Son chauffeur l'en empêcha en entamant la conversation, alors que les tours de Manhattan se dessinaient dans le lointain* (Леві, 2018); 'Але водій цьому завадив, **завівши розмову, коли в даліні замайоріли вежі Мангеттену**' (Леві, 2019) (мовленнєва діяльність).

Базуючись на функціонуванні видових форм саме дієприслівника, стверджуємо, що недоконаний процес зіставлений доконаному в тому, що ситуація, показана в такий спосіб, а саме за участю герундія у французькій мові, залишається постійною впродовж часу, тоді як ситуація з доконаним дієприслівником охарактеризована послідовністю відношень, які і вирізняють одну від одної та викликають зміни на часовій осі.

За продуктивністю другу позицію займає **група II** (рис. 1) часткових еквівалентів, де французький герундій співвідноситься з українським дієсловом, а саме дієсловом теперішнього часу (4 од./1,4%) та минулого часу (26 од./9,1%). Співвідношення засвідчує відсутність інтервалу між

первинною та вторинною діями, які зводять їх до однорідних (Ковбанюк, 2015: 49), наприклад: фр.: *Oui, j'y travaille, en lui apprenant à être plus exigeante, et elle fait beaucoup de progrès, mais si tu cherches à me dire quelque chose, sois plus direct* (Леві, 2018); 'Так, я над цим працюю, **вчу її бути вимогливішою. І вона робить неабиякі успіхи**' (Леві, 2019) (відсутність інтервалу). Дієслово минулого часу дає змогу зрозуміти вторинну герундійну дію, яка визначається недовгочасністю, вичерпністю та завершеністю. Така вторинна дія функціонує одночасно з первинною, проте на її тлі не виглядає як саме тло, а як додаткова дія, яка зберігає ознаки однорідності (Ковбанюк, 2019: 49), наприклад: фр.: *Alors pour se faire pardonner, elle a sorti quelques billets de son sac, en me suggérant vivement d'aller acheter des vêtements* (Леві, 2018); 'І щоб якось перепросити, вона витягла кілька купюр із сумки й **порадила** (Леві, 2019) (виступає як додаткова дія) мені купити собі одягу'.

Не задовольняє вимоги перекладацької еквівалентності **група III** умовних безеквівалентів (рис. 1). У такому разі французький герундій співвіднесено з низкою підрядних речень часу (20 од./7%), прислівником (5 од./1,8%), а також спостерігаємо процеси редукції французького герундія (23 од./8,1%), тобто певного послаблення і спрощення під час перекладу українською мовою.

Українське підрядне речення часу відповідає французькому герундію, по-перше, через здатність до репрезентації одночасності первинної і вторинної дій, що сприяє відсутності семантичного інтервалу. Проте дії здійснюються паралельно, на тлі одна одної (Ковбанюк, 2015: 49), наприклад:

фр.: *En découvrant le projet du comptable, Chloé eut du mal à contenir sa colère* (Леві, 2018); **‘Коли Хлоя дізналася про план бухгалтера, то не змогла стримати гнів’**(не змогла стримати гнів, коли дізналась) (Леві, 2019).

Співвіднесеність французького герундія з прислівником в українській мові, з одного боку, засвідчує атрибутивний характер вторинного предиката, а з іншого – показує первинну і вторинну дії як одночасні у часових межах з абсолютною відсутністю семантичного інтервалу (Ковбанюк, 2015: 48), наприклад: фр.: *Sanji regarda sa tante, passant de l’amusement à la surprise en constatant qu’elle était on ne peut plus sérieuse* (Леві, 2018); **‘Санджай поглянув на тітку. Спершу його розважали її слова, але потім він із подивом усвідомив, що Лалі не жартувала’** (Леві, 2019).

Із метою адаптації тексту перекладач апелює до редукції, тобто спрощення та послаблення французького герундія. Передусім такі спрощення спричинені стильовими особливостями перекладу, наприклад: фр.: *En sortant de son casting, Chloé eut envie de se promener sur Madison Avenue* (Леві, 2018); **‘По завершенні кастингу Хлоя захотіла прогулятися по Медісон-авеню’** (Леві, 2019).

В українськомовному перекладі спостерігаємо упущення французького герундія (його редукцію) за таких конкретних умов: а) домінація первинної дії, тоді вторинна герундійна дія нівелюється, набуває атрибутивного характеру, семантичний інтервал відсутній (Ковбанюк, 2019: 49), наприклад: фр.: *Il proposa de la raccompagner, mais Chloé assura qu’elle n’avait besoin d’aucune aide, elle serait au sec la première, lui dit-elle en le défiant* (Леві, 2018); **‘Санджай запропонував Хлої провестися їй, але дівчина запевнила, що не потребує**

допомоги, і з викликом кинула, що першою дістанеться до прихистку’ (Леві, 2019); б) вторинна дія набуває роз’яснювального, уточнювального характеру (Ковбанюк, 2019: 49), наприклад: фр.: *Tu le reconnaitras, cria Sanji en dévalant l’escalier* (Леві, 2018); **‘Ти його впізнаєш! – зукнув Санджай, спускаючись (використовуючи сходи) сходами’** (Леві, 2019).

За аналізом художнього твору та його літературного перекладу, а також на матеріалі кількісних підрахунків визначено, що для перекладу французького герундія перекладачем застосовано такі синтаксичні перекладацькі трансформації, як нульова трансформація і заміна (рис. 2).

У першій групі перекладацьких трансформацій, яку вжив перекладач, превалує нульова трансформація. Французький герундій перекладається дієприслівником недоконаного виду, наприклад: фр.: *En pensant à l’après, j’ai fixé Julius et lui ai confié qu’il ne me devait rien* (Леві, 2018). **‘Міркуючи про «після», я поглянула на Джуліуса і сказала, що він нічого мені не винен’** (Леві, 2019) (дія, яка ще не встигла реалізуватися). Іншою паралельною формою виступає дієприслівник доконаного виду, наприклад: фр.: *C’est très gentil à vous d’avoir failli vous faire écraser, lâcha Chloé en avançant vers lui* (Леві, 2018); **‘Дуже мило з вашого боку мало не потрапити під машину, – не стрималася Хлоя, виїхавши наперед’** (Леві, 2019) (завершеність у минулому часі).

За аналізом твору Марка Леві «*Une fille comme elle*» та його літературного перекладу заміна формує другу групу синтаксичних перекладацьких трансформацій. Перекладач замінив французький герундій дієсловом минулого часу, підрядним реченням часу, прислівником та редукцією.

Рис. 2. Результати кількісних підрахунків видів семантико-синтаксичної перекладацької трансформації

Наприклад: а) французький герундій замінено дієсловом минулого часу: фр.: *Puis elle attendit en feuilletant un magazin* (Леві, 2018); ‘Очікуючи, вона гортала журнал’ (Леві, 2019); б) українським підрядним реченням часу: фр.: *Vous n’aviez pas tout à fait tort en le traitant de clochard...* (Леві, 2018); ‘Ви не дуже й помилилися, коли назвали його волоцюгою’ (Леві, 2019); в) прислівником: фр.: *Sanji regarda sa tante, passant de l’amusement à la surprise en constatant qu’elle était on ne peut plus sérieuse* (Леві, 2018); ‘Санджай поглянув на тітку. Спершу його розважали її слова, але потім він із подивом усвідомив, що Лалі не жартувала’ (Леві, 2019).

Редукція репрезентує заміну як один із видів трансформацій, наприклад: фр.: *Elle avait besoin d’une alliée dans la place, quelqu’un pour tempérer les ardeurs de M. Groomlat, en attendant de trouver une solution* (Леві, 2018); ‘Лалі потрібна була союзниця у цих стінах, здатна потамувати запал містера Грумлата, доки не знайдеться рішення’ (Леві, 2019) (французький герундій перекладається як сполучник часу українською мовою).

Таким чином, синтаксичні трансформації визначено як продуктивний засіб передачі змісту

слів для перекладу французького герундія українською мовою за збереження інформації, призначеної для читачів.

Висновки. Виокремлено продуктивні групи перекладацьких еквівалентів, а саме: а) абсолютні еквіваленти (дієприслівника недоконаного виду (140 од./49,1%) та доконаного виду (67 од./49,1%), які є ідентичними за структурою та змістом або мають ізоморфні риси та функції в різних мовах; б) часткові еквіваленти (дієслово теперішнього часу (4 од./1,4%) та минулого часу (26 од./9,1%), які відображають лише частину інформації лінгвістичної одиниці вихідної мови, котра лише частково збігається із семантичним полем вихідної лексеми; в) умовні (підрядне реченням часу (20 од./7%), прислівник (5 од./1,8%), редукція (23 од./8,1%), які не характеризуються вербалізацією еквівалентного перекладу. Визначено, що продуктивними видами перекладацької трансформації, якими був перекладений герундій, є нульова (207 од./73%) та заміна (78 од./27%).

Перспективу дослідження вбачаємо у продовженні аналізу перекладацького потенціалу французького герундія, зокрема в офіційно-діловому дискурсі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода. Москва : 1975. 239 с.
2. Григоренко В. Західні традиції у поглядах на природу герундія. *Наукові записки*. 2011. Вип. 96(2). С. 147–152.
3. Ковбанюк М. І. До питання функціонування французького герундія (на матеріалі роману М. Леві «Toutes ces choses qu’on ne s’est pas dites») та його українського перекладу). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2018. № 10. С. 46–50.
4. Ковбанюк М. І. Семантико-синтаксична структура речення з вторинним предикатом (на матеріалі українського дієприслівника та французького герундія) : дис.... канд. філол. наук : 10.02.17 ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Івано-Франківськ, 2015.
5. Ковбанюк М. І. Французький герундій у функції вторинного предиката: теоретичний аспект. *Инновационные педагогические технологии преподавания иностранных языков в высших и средних учебных заведениях* : материалы Республиканской научно-практической конференции, г. Тирасполь, 24 апреля 2019 г. Тирасполь, 2019. С. 56–60.
6. Леві М. Така як ти / пер. з франц. К. Пітик. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 224 с.
7. Halmøy O. Le Gérondif, Eléments pour une description syntaxique et sémantique. Tapir, 1981. 450 p.
8. Levy M. Une fille comme elle. Paris, 2018. 230 p.

REFERENCES

1. Barhudarov L. S. Yazyk i perevod. Voprosyi obschey i chastnoy teorii perevoda Moskva:[Language and translation. Questions of general and particular theory of translation]. 1975, 239 p. [in Russian].
2. Hryhorenko V. Zakhidni tradytsii u pohlyadakh na pryrodu herundiia. Naukovi zapysky. [Western traditions in views on the nature of the gerund]. Academic writings. № 96 (2). 2011.pp. 147–152. [in Ukrainian].
3. Kovbaniuk M. I. Do pytannia funktsionuvannia frantsuzkoho herundiia (na materialii romanu M. Levi “Toutes ces choses qu’on ne s’est pas dites” ta yoho ukrainskoho perekladu). [On the question of the functioning of the French gerund (on the material of M. Levy’s novel “Toutes ces choses qu’on ne s’est pas dites” and its Ukrainian translation)]. *Naukovyi visnyk Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*. 2018. № 10. pp. 46-50. [in Ukrainian].
4. Kovbaniuk M. I. Semantyko-syntaktychna struktura rechennia z vorynnym predykatom (na materialii ukrainskoho diiepryslivnyka ta frantsuzkoho herundiia)[Semantic-syntactic structure of a sentence with a vortex predicate (on the material of a Ukrainian adverb and a French gerund): dys.... k-ta filol. nauk: 10.02.17 / Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernad'skoho. Ivano-Frankivsk, 2015. [in Ukrainian].
5. Kovbaniuk M. I. Frantsuzkyi herundii u funktsii vtorynnoho predykata: teoretichnyi aspekt. *Innovatsionnye pedagogicheskie tehnologii prepodavaniya inostrannykh yazykov v vysshih i srednih uchebnykh zavedeniyah*: Materialy Respublikanskoj nauchno-prakticheskoy konferentsii. [French gerund at the function of the secondary predicate:

theoretical aspect. Innovative pedagogical technologies for teaching foreign languages in higher and secondary educational institutions]: Materials of the Republican Scientific and Practical Conference (Tiraspol, April 24, 2019). Tiraspol, 2019, pp. 56 – 60 [in Ukrainian].

6. Levi M. Taka yak ty : [roman] [Pereklad z frantsuzkoi Kateryny Pityk][Such as you: [novel] [Translated from the French by Catherine Pitik]. H. : Book Club "Family Leisure Club", 2019. 224 p. [in Ukrainian].

7. Halmøy O. Le Gérondif, Eléments pour une description syntaxique et sémantique. Tapir, 1981. 450 p. [in French].

8. Levy M. Une fille comme elle : [roman]. Paris: 2018. 230 p. [in French].